

PERU, VELIKA OBMORSKA DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI, POSTAVLJENA NA TEMELJIH STAREGA INKOVSKEGA IMPERIJA. TAKO KOT V MNOGOKATERI DRŽAVI PA TUDI V TEJ NI VSE TAKO KOT NA PRIJAZNEM POKRAJINSKEM AKVARELU. KJER SO LJUDJE, JE TUDI REVŠČINA. KJER JE REVŠČINA, JE BOJ ZA PREŽIVETJE. KJER JE BOJ ZA PREŽIVETJE, JE IZKORIŠČANJE ŠIBKEJŠIH. ŠIBKEJŠE SO V TEM PRIMERU, MED MNOGIMI DRUGIMI, "NEVIDNE DEKLICE".

To so dekleta, ki so jih socialne razmere prisilile, da so v zgodnjem otroštvu zapustile podeželske domove in odšle v večja mesta s trebuhom za kruhom. Pogosto se zaposlijo kot hišne pomočnice, varuške, čistilke in podobno. Ker poznajo samo avtohtoni jezik podeželja in ne razumejo špansko, ne poznajo svojih pravic in so hitro tarča izkoriščanja, spolnega, fizičnega in verbalnega. Pogosto pridejo brez dokumentov in zato ne morejo v šolo, tiste redke, ki jim uspe priti v izobraževalni sistem, pa so deležne opustošenega programa večernih šol in pomanjkanja časa za učenje, saj ga delodajalci redko odobrijo.

OTROŠTVO V KUHINJI

V Peruju takšna usoda doleti 5 % vseh mladih deklet. Glede na to, da je država velika, je takšnih otrok veliko. Pravzaprav okrog 560.000 (raje več kot manj, podatek ni ravno svež). Ena izmed njih je bila tudi Josefina Condori Quispe. Rojena je bila v siromašnem Patambucu v južnem Peruju. Po smrti očeta je z osmimi leti zapustila dom in odšla k sorodnikom v Limo, kjer je delala kot služkinja in varuška. Njen bratranec se ni obnašal prav nič sorodniško in zato Josefina ni bila deležna pravega otroštva in izobrazbe, bila je le še ena delavka več. Pri dvanajstih ga je vendarle uspela prepričati in šla v šolo. Diplomirala je pri štiriindvajsetih letih. V tem času je delala pri mnogih družinah, marsikatera jo je izkoriščala.

JOSEFININ BOJ

Njen boj proti zlorabi deklic se je začel pri osemnajstih, ko se je začela udeleževati sestankov skupine domačih delavk. Z leti je razvila lastne programe za pomoč in pomagala pri ustanovitvi CAITH-a (center za pomoč delavkam v Cuscu). Josefina je iz lastne izkušnje razvila idejo, kako pomagati ljudem z njeno usodo. Ustanovila je dom, ki pripravlja dekleta na prihodnost, jim omogoča izobrazbo, zdravstveno oskrbo in delovne izkušnje. Zatakne pa se že na začetku. Za obiskovanje šole dekleta potrebujejo dokumente. Ker se mnoge ne spomnijo, kje živijo ali kako se pišejo, je to včasih zahtevna naloga. Josefina jih pogosto spremlja in jim pomaga poiskati dom. Vrnitev v domačo vas je zanje spodbudna, četudi tam ne morejo ostati. Poleg tega Josefina stopi v stik z lokalnimi veljaki, ki ji pomagajo pri nadaljnjem iskanju identitet nevidnih deklic. Ko imajo deklice dokumente, se začnejo udeleževati jutranjega izobraževanja. Popoldan se vrnejo v dom, kjer preživijo ostanek dneva ob opravljanju vsakodnevnih aktivnosti, bodisi pranju perila, igranju, gledanju tv ... Poleg tega se usposablja za opravljanje domačih opravil, kar je dobrodošlo pri iskanju službe.

CHANGEMAKERS:

JOSEFINA in "nevidne deklice"

Josefina spodbuja udeležbo deklet na narodnih in mednarodnih dogodkih na temo otrok delavcev. V Peruju že obstaja gibanje, ki se zavzema za njihove pravice, vendar se je do nedavnega ukvarjalo z veliko bolj osvetljeno problematiko dečkov s ceste, nevidne deklice pa so ostajale v ozadju. S pomočjo njihovega sodelovanja Josefina organizira lastne dogodke, forume in kampanje ter tako o izkoriščanju nedoraslih deklic seznanja javnost, institucije za pomoč otrokom in vlado.

OD KJE PA FINANCE

Dokler ne najdejo službe, dekleta delajo v CAITH-ovem hotelu, poleg tega pridobivajo razne delovne izkušnje še v manjši pekarni in pralnici. Pekarna in pralnica, tako kot hotel, služita tudi za financiranje programa za pomoč nevidnim deklicam. Josefina zaposluje dekleta, ki so predana projektu, da ji pomagajo zbrati javno zavest o zlorabi otrokovih pravic, širiti njeno dejavnost in zbirati podporo ter sredstva. Josefina Condori Quispe je zagovornica človekovih pravic. Je edina, ki se je v Peruju začela ukvarjati z nevidnimi deklicami. Je tista, ki opozarja na prepogost pojav otroškega dela in pritiska na javnost, naj bolje ščiti "nevidno skupnost". Njen projekt je bil leta 2000 izbran v organizaciji Ashoka. Josefina je 'changemaker'.

- ★ www.ashoka.org/node/3729
- ★ www.travelchannel.co.uk/ontv/programmeAtoZ/pioneers.htm
- ★ <http://news.nacla.org/2007/04/24/help-wanted-domestic-workers-in-peru>
- ★ www.antislavery.org (childlabour)

